

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на околната среда и водите
Басейнова дирекция „Западнобеломорски район“

26.11.2024 г.

X БД ЗБР

Към П-01-422-[1]/26.11.2024

Signed by: TANYA DAMYANOVA

ДО
ИНЖ. ИРЕНА ПЕТКОВА
ДИРЕКТОР НА РИОСВ - СОФИЯ

Относно: *Промяна на инвестиционно предложение „Аварийно почистване на р. Джубрена от натлак, храстовидна и дървесна растителност“ в урбанизираната територия на с. Червен брег, община Дупница, област Кюстендил с възложител П. Дангов – кмет на община Дупница*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПЕТКОВА,

След преглед на представената допълнителна информация за горепосоченото инвестиционно предложение за издаване на становище по компетентност във връзка с изискванията на чл. 12, ал. 6 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, Ви уведомявам, че същото е **допустимо** с ПУРБ на ЗБР за БУ (2016-2021) и ПУРН на ЗБР за БУ (2022-2027) при спазване разпоредбите на Закона за водите и условията, описани в настоящото становище.

1. Предмет на представеното инвестиционно предложение е аварийно почистване на р. Джубрена от натлак, храстовидна и дървесна растителност, с цел предпазване от наводнение при проливни и продължителни валежи, които биха довели до прииждане на реката и излизане от нейното корито. Участъкът е с обща дължина 1700 м, като преминава през регулацията на с. Червен брег.

Представените промени в ИП, произтичат от детайлно разработения работен проект по части Геодезия, Хидротехническа, ПУСО, ПБЗ, Пожарна безопасност и Хидроложки доклад

за аварийно почистване на р. Джубрена от натлак, храстовидна и дървесна растителност в урбанизираната територия на с. Червен брег, с цел предпазване от наводнение при проливни и продължителни атмосферни валежи, които биха довели до прииждане на реката и излизане от нейното корито.

В разработения работен проект освен отстраняване на натрупаните отпадъци, както и самораслата растителност – храсти и дървета във водното течение и по прилежащите брегове и почистване на натлак са включени и следните дейности:

- Направа и разваляне на временни рампи и пътища за достъп до коритото;
- Изкоп земни маси на отвал;
- Оформяне на земни откоси и други.

Основната част от изкопа за почистване на коритото ще се извършва на отвал по двата ската за оформяне на откосите и короната на откоса на височина $H=2.0\text{м} - 2.5\text{м}$ над бермата. Там където короната е по-ниска ще се надгради с изкопа от почистването на бермите. На някои места като при профил №6 и №11 короната е по-ниска на дължина $B=70-80\text{м}$ и коритото е с ширина $B=9-10\text{м}$ и се предвижда профила да се отвори с изкоп с $B=4.0\text{м}$ в средата и короната да се надгради с изкопа за почистване до $H=1.2\text{м}$

Короната над откоса не се използва за път и тя се оформя с багер на ширина спрямо наличния материал от изкопа за почистване на коритото на ширина около $B=2.0\text{м}$

С проекта е разработено почистване на коритото на реката, като профила на почистване е съобразен със съществуващото корито и мостовете в участъка по реката. Съществуващото средно корито/кюне/ се запазва, като само се оформя и почиства на места където има натлак. Механизацията по изкопите ще работи при утежнени условия с наличие на вода в коритото.

2. Предвидените дейности в инвестиционното предложение ще засегнат река Джубрена, която е част от повърхностно водно тяло „*р. Джубрена от изворите до вливане в р. Тополница*“ с код BG4ST600R035, оценено в ПУРБ на ЗБР (2016-2021г.) в умерен потенциал, по елементи за качество, с отклонения от доброто екологично състояние. Поставената екологичната цел за водното тяло е достигане на добро състояние по показатели с отклонения.

По-подробна информация е представена в Приложения 5.1.1, Раздел V, ПУРБ 2016-2021г., публикуван на сайта на БД ЗБР.

Към настоящия момент е актуализирана оценката на състоянието на повърхностните водни тела за ПУРБ (2022-2027) на ЗБР. Съгласно същата, цитираното повърхностно водно тяло е оценено в много лошо екологично състояние и добро химично състояние. Общата екологична цел за него е постигане на добро състояние за елементи за качество с отклонения от доброто екологично състояние и недопускане влошаването на ЕС на останалите качествени елементи и показатели. Определената цел за химичното състояние е запазване, поддържане и недопускане на влошаване на доброто състояние по всички приоритетни вещества.

3. Участъкът от реката, предвиден за почистване попада в границите на зони за защита на водите по смисъла на чл.119а, ал. 1, т. 1 *от Закон за водите*, а именно - зона за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване - подземно водно тяло „*Кватернер-Дупница*“ с код на зоната BG4DGW00000Q005.

4. Участъкът, в който се предвижда да се осъществяват дейности, предмет на разглежданото инвестиционно предложение, не попада в определени или в процедура, санитарно-охранителни зони около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване и около водовземните съоръжения за минерални води по смисъла на чл. 119, ал. 4 от Закона за водите.

5. Мерки в ПУРБ на ЗБР (2016-2021г.) – В приложение 7.2.г. от Раздел VII *Кратък преглед на програмата от мерки за постигане на целите за опазване на околната среда за повърхностно водно тяло „р. Джубрена от изворите до вливане в р. Тополница“* с код BG4ST600R035, са предвидени и разписани мерки основни и допълващи, с които се цели достигане на добро екологично състояние.

По-подробна информация е представена в Приложения 7.2.д., Раздел VII, ПУРБ 2016-2021г., публикуван на сайта на БДЗБР.

При реализиране на дейностите по ИП е необходимо за бъдат спазвани заложените мерки за изпълнение при прилагането на ПУРБ 2016 -2021г. в БД ЗБР съгласно Становище по Екологична оценка № 4-2/2016г.:

- При изпълнение на проектите, свързани със структурни мерки от ПоМ да се поставят условия и да се осигурят механизми за контрол с цел ограничаване на неорганизираните емисии при ремонтни, строителни и транспортни дейности;
- При прилагане на мерките, свързани със строителство, да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;
- Строителните работи при изпълнение на структурни мерки от ПУРБ да се извършват за кратък период извън размножителния сезон на животинските видове, от март до юли, за да се намалят въздействия като смъртност и безпокойство на видовете животни, предмет на опазване.

6. Следва да се има предвид, че на 30.03.2024г. бе публикуван и обявен на обществеността за консултации и писмени становища за срок от шест месеца Проект на ПУРБ 2022-2027г., който ще бъде с период на действие до 2027г. Проектът на ПУРБ и Програмата от мерки към него са публикувани и публично достъпни на интернет страницата на БД ЗБР: www.wabd.bg, в секция ПУРБ, ПУРБ на ЗБР (2022-2027).

За посоченото повърхностно водно тяло „р. Джубрена от изворите до вливане в р. Тополница“ с код BG4ST600R035 са предвидени мерки, с които се цели постигане на заложените цели. Проекта на ПУРБ и Програмата от мерки към него са публикувани и публично достъпни на интернет страницата на БД ЗБР: www.wabd.bg.

7. Мерки в ПУРН на ЗБР (2022-2027) - При отразяване на участъка от река Джубрена, предвиден за аварийно почистване, в Географската информационна система на БДЗБР, се установи, че същият е част от определения район със значителен потенциален риск от наводнения РЗПРН „р. Джерман - от гр. Дупница до с. Джерман“ с код BG4_APSFR_ST_07, утвърден със Заповед № РД-802/10.08.2021 г. на Министъра на околната среда и водите, съгласно чл. 146г, ал. 2 от Закона за водите. За него са изготвени карти на заплахата и риска от наводнения с вероятност за повторно настъпване 20 г. (5%), 100 г. (1%) и 1000 г. (0,1%) вълна.

В ПУРН на ЗБР (2022-2027) в Приложение Ж е разработена програма от мерки, насочена към намаляване на риска от наводнения, като част от мерките са планирани за конкретни РЗПРН, а други са общи за района на басейново управление (РБУ) и могат да бъдат прилагани и на места извън РЗПРН. Дейностите, предмет на ИП, се явяват изпълнение на мярка съгласно ПУРН, а именно:

- Мярка с код M33-B15c - „Поддържане на проводимостта и почистване от растителност“.

При реализиране на дейностите по ИП е необходимо за бъдат спазвани и прилагани приложимите мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно

отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия съгласно Становище по Екологична оценка № 7-5/2023г., а именно:

- За целите на изпълнение на мярка МЗ 3-В 14а: „Отстраняване на тиня, наноси и на запушвания на речните легла“ заявителят да представи данни за проведени хидравлични изчисления, с които се доказва, че дейностите се извършват само до възстановяване на естественото състояние/дълбочина на водния обект (в границите на водния обект) и/или на напречния профил на коригираните участъци.

- Изпълнението на всички мерки, включващи инфраструктура, следва да бъде съобразено с размножителните периоди, периодите на миграция и други екологично значими моменти от екологията на консервационно значимите видове, вкл. птици, които попадат в териториалния обхват на конкретната мярка;

- Да не се допуска в крайбрежните заливаеми ивици и земи на водохранилищата депониране и третиране на отпадъци, строителство и миене и обслужване на транспортни средства и техника, съгласно на чл. 134 от ЗВ.

- Използване на строителна и транспортна техника в добро техническо състояние за предотвратяване замърсяването на повърхностните води с петролни продукти.

8. Забрани и ограничения предвидени от Закона за водите и нормативната база към него:

- Използването на водите и водните обекти се осъществява при условията и по реда на Глава трета от Закона за водите, в т. ч. при не нарушаване на обществените интереси (съгласно чл. 49 от ЗВ).

- ИП подлежи на разрешителен режим по реда на Глава четвърта от ЗВ (в т. ч. разпоредбите на чл. 60, във връзка с чл. 46, ал. 1, от ЗВ), в съответствие с изискванията, определени в Наредбата за ползването на повърхностните води.

- Съгласно чл. 138, ал. 4 от ЗВ, постоянната защита включва дейностите, възложени на изпълнителя на задължението за извършване на обществени услуги за защита от вредното въздействие на водите.

- Дейностите по почистване на реката следва да са установени по реда на чл. 140 от ЗВ.

- Когато почистването на речните легла е в границите на урбанизирана територия, кметът на общината:

- ✓ назначава със заповед междуведомствена комисия, включваща представители на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, съответната басейнова дирекция, съответната РИОСВ, Изпълнителната агенция по горите, общината, експерти-еколози и други технически лица;
- ✓ ежегодно със заповед определя участъците от реката, чиято проводимост е намалена по причини, изискващи дейностите по ал. 3, въз основа на констативен протокол, получен чрез оглед от общинската администрация на състоянието на речните легла в границите на населените места;
- ✓ одобрява протокола и програмата по т. 3, буква "д" от чл. 140 от ЗВ;
- ✓ уведомява областния управител, ако с протокола по т. 3, буква "д" е установено, че е необходимо почистване на некоригирани участъци;
- ✓ възлага обществена поръчка по реда на Закона за обществените поръчки за избор на изпълнители, за изпълнение на програмата по т. 3, буква "д" по обособени позиции; в договорите за възлагане се определят и местата за извозване на отстранените отпадъци; за всяка обособена позиция се сключва договор за инвеститорски контрол;
- ✓ включва почиствените участъци в програмата за стопанисване на общината.

- Съгласно § 1., т. 7 от Допълнителната разпоредба към Наредбата за ползването на повърхностните води): "Изземване на напоени отложения във връзка с предвидени дейности за почистване на речното легло" е отнемане на натрупани напоени коси по бреговете или острови, когато е необходимо за осигуряване на проводимост, без да се извършва дейност под нивото на активното дъно на реката. В случай на наличие на наносен остров в коригиран участък, изземването да се извършва само ако е застрашена проводимостта, до кота, не по-дълбока от проектна кота на дъното на корекцията.“ .

- С цел опазване на водите при реализирането на ИП е необходимо да се спазват разпоредбите на Глава Осма на ЗВ.

- Съгласно чл. 140, ал. 3, т. 2 от ЗВ следва да се премахват единствено израсналите във водното течение дървета, дънери, храсти и всички паднали или с опасност да паднат дървета;

- Съгласно чл. 140, ал. 12 от ЗВ - При извършване на планирани или аварийни дейности, свързани с поддържане на проводимостта на реки, дерета и отводнителни съоръжения, изпълнителят уведомява предварително или при първа възможност в случай на аварийна ситуация съответните териториални структури на областна администрация, басейнова дирекция и в случай, че почистването включва отстраняване на насаждения - Изпълнителната агенция по горите, по отношение на които е приложима ал. 9;

- Съгласно чл. 143 от Закона за водите за защита от вредното въздействие на водите се забранява: нарушаването на естественото състояние на леглата, бреговете на реките и крайбрежните заливаеми ивици; намаляването на проводимостта на речните легла, включително чрез баражи и прагове, без съответното разрешително; използването на речните легла като депа за отпадъци, земни и скални маси; извършването на строежи над покритите речни участъци; съхраняването или складирането на материали, които в значителна степен биха увеличили унищожителната сила на водата при наводнения;

- В изпълнение на разпоредбите на чл. 156а, ал. 1, т. 2 от Закона за водите е необходимо на всички етапи от планирането, проектирането, строежа и поддръжката на предвидените за изграждане съоръжения, да се предвидят мерки, обезопасяващи водите на повърхностното и подземните водни тела от замърсяване.

9. Мотивирана оценка на значителното въздействие върху водите и водните екосистеми - Предвидените дейности са за осигуряване проводимостта на реката и снижаване на риска от вредното въздействие на водите и риска от наводнения. Дейностите са в изпълнение на изискванията за постоянна защита от вредното въздействие на водите съгласно ЗВ. Реализирането на ИП не следва да доведе до влошаване състоянието на водно тяло и до непостигане на поставените цели при условие, че бъдат спазени нормативните изисквания и следните условия:

- да не се нарушава естественото състояние на бреговете и дъното на засегнатите водни обекти;

- да не се използва речното легло и прилежащите земи за депо за строителни отпадъци, земни и скални маси;

- да не се допуска замърсяването на речните легла със строителни материали и гориво-смазочни материали от строителната техника;

- светлия отвор на мостовите съоръжения да бъдат почистени за осигуряване провеждане на водни количества с обезпеченост 1%;

- да не се допуска замърсяване на почвите, ерозия, свлачища и други деградационни процеси.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя на ИП за

изпълнение на изискванията на Закона за водите и другите закони и подзаконови нормативни актове в Република България и не може да служи като основание за отпадане на отговорността по спазване на действащата нормативна уредба.

26.11.2024 г.

X

Станислава Иванова
Директор на БДЗБР
Signed by: STANISLAVA IVANOVA